

Беззаперечно, що найбільш дієве вирішення проблеми екологічної культури суспільства лежить саме у площині освіти.

Визнано, що формування екологічної культури у процесі систематичного навчання – це оптимальний шлях екологічного виховання суспільства. Надзвичайно велику роль повинні відіграти різні соціальні інститути, церква, і, звичайно, сім'я. Для цього необхідно залучати найрізноманітніші методи та форми, які вироблені педагогічною спільнотою, від найсучасніших до традиційних класичних. Головне, щоб була система у їх застосуванні та змістовне підпорядкування цій важливій меті.

Екологічна освіта охоплює системні процеси, що відбуваються у навчанні, вихованні та сприяють формуванню особистості. Як складова системи загальнодержавного національного та громадянського виховання, вона повинна бути спрямована на формування екологічної культури всіх верств населення України, особливо через екологічне просвітництво. Надважливу роль повинні відіграти громадські екологічні організації та природоохоронні установи. Екологічна освіта населення повинна стати довготривалим процесом, тобто формуватися у ранньому віці та тривати протягом всього життя. Постійно переконуємося, що у системі освіти необхідно акцентувати увагу на екологічному навчанні; самоосвіті, надати можливість молоді застосовувати свої знання та досвід у плануванні, прийнятті рішень і прогнозуванні наслідків. Необхідно формувати екологічну свідомість у світовому масштабі, оскільки не навчившись дбайливо відноситися до природи в найближчому майбутньому, ми знищимо самі себе.

Отже, однією із найактуальніших проблем екологічної освіти та виховання є консолідація світової спільноти для формування розуміння правильних пріоритетів щодо збереження навколишнього природного середовища та переваг його сталого розвитку. У кінцевому результаті – збереження життя на Землі залежить безпосередньо від рівня та темпів формування екологічної культури в молоді, суспільства в цілому.

Література:

1. Курняк Л. Д. Екологічна культура: поняття і реальність. *Вища освіта України*. 2006. № 3. С. 32–37.
2. Морозова Л. Виховання екологічної культури особистості. *Вища освіта України*. 2001. № 2. С. 88–92.

УДК 504:656

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОСТІ МІСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

О.А. Літвак, М.В. Доргаліс, О.В. Доргаліс

Національний університет кораблебудування ім.адмірала Макарова

пр. Героїв України, 9, Миколаїв-25, 54025, Україна

e-mail: olya.litvak@gmail.com

Міський громадський транспорт відіграє важливу роль в соціально-економічному середовищі, але одночасно є джерелом шкідливих викидів в атмосферу, підвищеного рівня шуму, електромагнітного випромінювання, вібрації, вилучення земельних ресурсів для автотранспортних підприємств. Погіршенню екологічної обстановки також сприяють

незадовільний стан дорожнього покриття та умови руху автомобілів. При цьому постійно відбувається зростання парку приватних автомобілів в містах. В години пік утворюються затори, що призводить до підвищення витрат палива транспортних засобів, і, як наслідок, збільшення викидів шкідливих речовин в атмосферу.

Такі негативні впливи особливо відчуваються у великих містах із значною щільністю населення. У зв'язку з цим важливого значення набуває дотримання вимог екологічної безпеки при організації пасажирських перевезень як однієї з умов сталого розвитку суспільства.

Вплив різних видів транспорту на міське середовище проявляється неоднаково. Якщо по усередненим даним побудувати умовний рейтинговий ряд, то по зростаючим значенням негативних впливів він буде виглядати таким чином: метро, тролейбус, трамвай, автобус [1].

Тому важливим є прийняття комплексних заходів, спрямованих на підвищення привабливості та екологічності пасажирського транспорту, а також поліпшення містобудівного проектування з метою надання можливості мешканцям міст користуватися різними способами пересування та видами транспорту. Такий підхід підвищує можливості мобільності населення, створює сприятливе міське середовище.

До основних напрямів підвищення екологічності міського громадського транспорту треба віднести:

- розвиток мережі електротранспорту, за рахунок трамваїв, тролейбусів, а також електробусів [2];
- розробка і впровадження маршрутів з режимом роботи світлофорів «зелена хвиля» з метою покращення організації дорожнього руху на магістральних вулицях міста;
- обмеження в'їзду або організація платного в'їзду транспортних засобів (крім громадського транспорту та велосипедів) в центр міста;
- організація платних стоянок в центрі міста;
- розвиток велосипедної інфраструктури;
- створення пішохідних зон;
- застосування регіональної та муніципальної тарифної політики, стимулюючої користування енергоефективним міським та приміським громадським транспортом;
- використання екологічно безпечних видів палива з метою енергозбереження і зниження негативного впливу на стан довкілля і здоров'я людей;
- підвищення екологічної свідомості та обізнаності населення щодо проблем, пов'язаних з транспортом, і про шляхи їх вирішення.

Реалізація даного комплексу заходів дозволить підвищити екологічну безпеку та якість пасажирських перевезень, знизити аварійність на дорогах міста і буде спрямована на вирішення проблеми оптимізації використання ресурсів у транспортній системі міста.

Література:

1. Сталович Н.С., Савченко Ю.В. Экологические аспекты функционирования городского электротранспорта. URL: http://www.rusnauka.com/7._DN_2007/Ecologia/19665.doc.htm (дата звернення 14.04.2020).

2. Вплив транспорту на екологію міста. Аналіз та стратегії для України. Харків: Громадська організація «Міські реформи», 2016. 24 с.

